

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/193/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816203283
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7816203283.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. Y. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave dieťaťa rodičov T. H. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v R. Č.. XXX a F. Y. nar. X.X.XXXX bývajúceho na G. O.. Č.. XX D. T. R. zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Fabianovou so sídlom na Zimnej ul. č. 58 v Spišskej Novej Vsi v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo 14.3.2017 č.k. 7P 168/2016-199 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o úprave styku.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril mal. T. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu 100 € mesačne matke maloletého vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu od 1.3.2017. Styk otca s maloletým upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý druhý víkend od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod., každý páry rok počas zimných prázdnin od 23.12. od 9.00 hod. do 30.12. do 16.00 hod., každý nepáry rok počas zimných prázdnin od 31.12. od 9.00 hod. do 7.1. do 16.00 hod., každý nepáry rok počas veľkonočných sviatkov od Veľkonočného piatku od 10.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 16.00 hod., každý nepáry rok počas jarných prázdnin od prvého dňa od 9.00 hod. do posledného dňa do 16.00 hod. a počas letných prázdnin prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august od 9.00 hod. prvého dňa do 16.00 hod. posledného dňa úpravy styku. Otec si maloletého prevezme od matky pred jej bytom a po skončení styku jej ho na tom istom mieste odovzdá. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho na určenom mieste a v určenom čase. V ostatnej časti konajúci súd konanie zastavil a o trovách účastníkov konania rozhodol tak, že žiaden z nich nemá právo na ich náhradu.

2. Proti výroku o úprave styku podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie v napadnutej časti tak, že upraví jeho styk s maloletým tak, že je oprávnený sa s ním stykať každý nepáry týždeň od štvrtka od 13.00 hod. do nedele do 15.00 hod., pričom ostatné časti napadnutého výroku ponechá nezmenené. Vytkol súdu prvej inštancie, že nepostupoval správne, keď nevyhovел jeho návrhu na úpravu styku v plnom rozsahu. Konštatoval, že konajúci súd dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože nezohľadnil, že má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a školopovinné dieťa a zdôraznil, že sa rozhodne chce podieľať na vzdelávacom procese maloletého a jeho pravidelnej príprave na vyučovanie, chce s ním písať úlohy, učiť ho čítať a postupne sa začať venovať cudzím jazykom, preto je nevyhnutné, aby bol jeho styk upravený od štvrtka, nakoľko len tak bude mať dostatočný priestor na to, aby sa aktívne podieľal na vzdelaní maloletého. Rozhodnutie konajúceho súdu v napadnutej časti označil za v rozpore s výkonom jeho rodičovských práv a povinností. Poukázal na to, že škola maloletého je od miesta jeho bydliska

vzdialená približne 50 minút cesty autom, čo zodpovedá bežnej vzdialenosti, ktorú musia prekonať deti vo veku maloletého, ktoré dochádzajú do školy mimo ich bydliska. Nesúhlasil s konštatáciou, že matka mu v styku s maloletým nebráni, preto je podľa jeho názoru dôležité upraviť styk aj v bežný pracovný týždeň, pretože mu matka bez súdneho rozhodnutia neumožní stretávať sa s maloletým nad rámec úpravy styku.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol potvrdiť rozhodnutie v napadnutom výroku ako vecne správne a uviedol, že naďalej trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a zastáva názor, že maloletý je vo veku, v ktorom si vyžaduje pravidelný režim a pravidelnú návštevu predškolského zariadenia.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že konajúci súd na základe vykonaného dokazovania riadne zistil skutočný stav a správne rozhodol o úprave styku otca s maloletým. Otec maloletého sústavne porušuje doterajšiu právoplatnú úpravu styku, nerešpektuje denný režim maloletého a v určenom čase ho nevráti matke, ani neodvezie do škôlky. Maloletého vracia unaveného, dehydratovaného, v rôznych časoch a dňoch, pričom sústavne posielala ponižujúce správy jej a celej jej rodine. V závere vyjadrenia zdôraznila, že otec bol viackrát súdne trestaný a podozrieva ho z užívania omamných a psychotropných látok.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka uviedol, že matka sa ho naďalej snaží očierňovať a zabrániť mu v riadnom výkone jeho rodičovských práv, pričom s maloletým žije v nevhodnom prostredí, v ktorom jej otec nadmieru požíva alkohol. Neplní si informačnú povinnosť, pretože mu neoznámila ani to, kde maloletého zapísala do školy. Uviedol, že maloletého má rád, chce sa podieľať na jeho výchove, vzdelaní, vysvetľuje mu všetko, čo ho zaujíma a obaja spoločne radi trávajú voľný čas. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že kolízny opatrovník ani raz nenavštívil jeho domácnosť, aby prešetril, aké podmienky má vytvorené pre starostlivosť o maloletého, ktorý má v jeho domácnosti vlastnú izbu, priestor na súkromie, oddych aj učenie.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa §-u 395 CMP ak § 396 CMP neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

8. Podľa §-u 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa §-u 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa §-u 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa §-u 385 CSP a contrario v rozsahu danom §-om 66 CMP v spojení s §-om 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s §-om 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvého stupňa a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací

súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Právo styku vyplýva z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, kde je upravené v článku 7 ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v článku 8, ktorý zakotvuje právo dieťaťa na zachovaní jeho rodinných vzťahov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, v článku 29 bod 1., podľa ktorého má výchova dieťaťa viesť k posilňovaniu úcty k rodičom dieťaťa, ale najmä v článku 9 bod 3., podľa ktorého „štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, iba že by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa“ a v súvisiacom článku 18 bod 1., ktorý priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Vzájomná radosť rodiča a dieťaťa v blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je chránené článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych vzťahov. Vyhlídky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokolvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča“. Právo stretávať sa s dieťaťom zaručuje oprávnenej osobe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť a právo na náhradu za čas stretávania, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného. Pri úprave styku by mala byť zachovaná proporcionalita rozloženia pri rešpektovaní rovnakých práv každého z rodičov a úprava stretávania vždy so zreteľom na najlepší záujem maloletého dieťaťa. K odvolacím námietkam otca dodáva, že styk s maloletým bol riadne upravený v priebehu celého kalendárneho roka v rozsahu, ktorý zodpovedá tak jeho rodičovským právam, ako aj právam maloletého dieťaťa so zreteľom na jeho školské povinnosti a vzdelávací režim. Maloletý toho času navštevuje prvý ročník základnej školy, preto je nevyhnutné, aby mal vytvorené stabilné podmienky na učenie a plnenie si školských povinností tak, aby si zvykol na režim školopovinného dieťaťa a plnenie si povinností z neho vyplývajúcich. Za tým účelom je potrebné vytvoriť mu jednotný prístup k učeniu a plneniu si školských povinností, ktorý nie je možné zabezpečiť v dvoch samostatných domácnostiach otca a matky, nakoľko rodičia maloletého nedokážu spolu riadne komunikovať a dohodnúť sa na jednotnom prístupe k vzdelaniu a výchove maloletého. Z predloženého spisu je zrejmé, že styk otca s maloletým sa riadne nevykonával ani v čase predškolského veku dieťaťa, rodičia sa napriek úprave styku na jeho realizácii nevedeli dohodnúť, v dôsledku čoho maloletý častokrát ostal v domácnosti otca aj počas pracovného týždňa bez toho, aby otec zabezpečil jeho účasť v predškolskom zariadení. Odvolací súd je toho názoru, že napadnutá úprava styku poskytuje otcovi dostatočný priestor na to, aby sa mohol podieľať tak na vzdelaní maloletého, ako aj trávení jeho voľného času, otec má možnosť vypracovávať s maloletým školské úlohy v rámci úpravy styku, má priestor na to, byť riadne informovaný o jeho vzdelaní, učiť sa s ním a byť tak riadnou súčasťou jeho života. Zároveň vytvára maloletému vhodné podmienky na to, aby mal zachovaný jednotný učebný režim a mal možnosť počas pracovného týždňa sa nerušene sústrediť na plnenie si svojich povinností bez toho, aby bol rozptyľovaný zmenou prostredia a prístupu k jeho výchove a vzdelaniu. Vzhľadom na vek maloletého je v jeho prvoradom záujme zvyknúť si na školský režim, pravidelné plnenie úloh a povinností tak, aby si vybudoval správne vzdelávacie návyky a dokázal do budúca napredovať a vzdelávať sa v rozsahu svojich možností za účelom riadne sa pripraviť na výkon svojho budúceho povolania. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa §-u 387 ods. 1 CSP a podľa §-u 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

11. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku , ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.